

всички, които са на трапезата. Първо на стопанина на къщата, след него на всички мъже, от най-стария до най-младия, и накрая в същия ред и на жените. Според ромското поверие първата хапка от новогодишната питка не се изяжда. Тя се оставя встрани и вечерта всеки, преди да си легне, я слага под възглавницата си. Съществува вярване, че сънят, който човек сънува през тази нощ, ще му подсказва какво бъдеще го очаква през идващата година.

В полунощ, когато настъпи Новата година, се *върти баницата*. Предварително тя се нарязва на толкова парчета, колкото души са в къщата. Най-възрастният, мъж или жена, завърта три пъти тавата с баницата отляво надясно, а стопанката нарича: *Сега ще видим кой какъв късмет ще има таз година, на кого какво ще се падне*. Всеки взема парчето, което е пред него. Този, на когото се падне дрянова пъпка, ще е здрав през годината и работата ще му спори. Най-щастлив, обаче, ще бъде този, на когото се падне парата. Той ще има късмет на пълна и здрава къща; имането и берекетът при него ще бъдат. Смята се, че е най-добре парата от новогодишната баница да остане в къщата. Затова много често стопанинът я откупува от този, на когото се е паднала, а стопанката я прибира там, където държи парите на семейството. През цялата година тази пара се пази и не се харчи, за да се *множи берекетът и богатството на къщата*.

Трапезата след вечерята не се прибира веднага. Оставя се така за *берекет и здраве*. Сутринта на Василден стопанката дава от останалото ядене на кокошките и добитъка, за здраве и плодовитост.

В полунощ настъпва Новата година, Василден. Всички се поздравяват и си пожелават здраве и късмет. Децата сурвакат членовете на семейството с дрянови сурвакници. Най-често сурвакниците са от дряново дърво, защото дрянът е *най-здравото дърво и живей най-дълго*. Обикновено сурвакницата при циганите е дълга около метър и представлява *сопа, както си е дрянът*. Не рядко е украсена с извити на венче срещуположни клонки и забелена с ножче на различни места дръжка. Понякога украсата се допълва от червен конец за здраве и живот, синьо конско мънисто против уроки, чесън, нанизан боб, сушенки, пуканки. *Който ѝ мераклия, много краси суракницата, слага ѝ разни неща, кърпичка, златна паричка, става по-хубава и от българските, кукла*.

Децата удрят възрастните по гърба със сурвакниците и им пожелават:

*Сура, сура година!
Живо, здраво,
нак догодина!*